

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1450/22
31.3.2022. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Марине Јакић, председника већа, Ловорке Стојнов и Ивана Илића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Михаило Лакчевић, адвокат из Београда, ул. Боровоја Стевановића бр. 41, против тужене Републике Србије – Министарство правде, чији је законски заступник Државно правобранилаштво из Београда, ул. Косовска бр. 31, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П.бр. 74/21 од 23.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 31.3.2022. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П.бр. 74/21 од 23.12.2021. године у делу става другог изреке и делимично усваја тужбени захтев тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена Република Србија – Министарство правде да тужиоцу АА из ... на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде слободе и права личности настале услед неоснованог лишења слободе, поред износа досуђеног ставом првим изреке првостепене пресуде исплати још 225.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 23.12.2021. године, као дана пресуђења до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П.бр. 74/21 од 23.12.2021. године у преосталом делу става другог и у ставу трећем, а жалба тужиоца у том делу **ОДБИЈА**, као неоснована.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П.бр. 74/21 од 23.12.2021. године ставом првим делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца АА из ... и обавезана тужена Република Србија – Министарство правде да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде слободе и права личности настале услед неоснованог лишења слободе исплати износ од 1.275.000,00 динара са законском

затезном каматом почев од 23.12.2021. године као дана пресуђења до коначне исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде. Ставом другим одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде слободе и права личности настале услед неоснованог лишења слободе исплати износ од још 3.825.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до коначне исплате, као неоснован. Ставом трећим обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 166.225,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде. Ставом четвртим одбијен је предлог тужиоца за ослобађање од плаћања трошкова судских такси.

Благовременом жалбом тужилац је наведену пресуду побијао у делу у којем није успео у спору из свих законских разлога. Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Испитујући правилност пресуде у ожалбеном делу у смислу одредбе члана 386 ЗПП, другостепени суд је одлучио као у изреци из следећих разлога.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1,2,3,5,7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Жалбом тужиоца се неосновано указује на битну повреду из одредбе члана 374 став 2 тачка 12 истог Закона. Изрека ожалбене пресуде је разумљива, не противречи сама себи или разлозима, о битним чињеницама наведени су разлози који су јасни и непротивречни и о битним чињеницама не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа и самих тих исправа, па пресуда може да се испита.

Према утврђеном чињеничном стању против тужиоца је вођен кривични поступак пред Вишим судом у Београду, због основане сумње да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246 став 3 у вези става 1 КЗ. Тужилац је два пута био у притвору у укупном трајању од 510 дана и то у периоду од 15.11.2012. године, када му је решењем истражног судије Вишег суда у Београду Ки.бр. 932/12 од 16.11.2012. године одређен притвор до 30.09.2013. године, када му је решењем истог суда К.бр. 1123/12 од 30.09.2013. године притвор укинут. По жалби јавног тужиоца решење о укидању притвора је укинута и у поновном поступку решењем К.бр. 1123/13 – Кв.бр. 4608/13 од 29.10.2013. године притвор поново одређен па је тужилац враћен у притвор 06.11.2013. године, а пуштен је на слободу 15.05.2014. године решењем истог суда К.бр. 1123/12 од 16.05.2014. године. Тужилац је првостепеном пресудом К. 73/18 од 27.3.2019. године оглашен кривим за пријављено дело а ова пресуда је приначена пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 769/19 од 17.12.2019. године, тако што је тужилац ослобођен од оптужбе јер није доказано да је учинио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246 став 3 у вези става 1 КЗ које му је стављено на терет.

Тужилац се пре подношења тужбе у овој правној ствари обраћао туженој ради постизања споразума о накнади, али му на захтев није одговорено. Из исказа тужиоца,

саслушаног у својству парничне странке, утврђено је да је притвору био смештен са четворицом притвореника, који су се због трајања притвора, више пута мењали, од којих су неки били окривљени за најтежа кривична дела. Простор који је делио са осталим притвореницима био је мали, без природне светлости, са лошом хигијеном и неадекватним оброцима. Стража се према тужиоцу коректно односила. Током боравка у притвору тужилац се лоше осећао, све време је био забринут за исход поступка, што се лоше одразило на његово психичко стање, те је пио лекове за смирење. Тужилац смата да му је услед притвора ошећен вид. Тужилац је по повратку из притвора трпео коментаре околине у средини у којој живи, а последице притварања осећа и данас у смислу негативног односа околине према њему и његовој породици, здравствених тегоба и тешкоћа у погледу проналажења запослења. Притвар се негативно одразило и на његову породицу, мајку, брата и оца, који се од стреса разболео. Тужилац је према подацима уписаним у пресуду Вишег суда у Београду К. 73/18 раније осуђиван више пута на затворске казне, а у образложењу решења о укидању притвора К.бр. 1123/12 од 16.05.2014. године је наведено да су разлози из којих је био одређен притвор престали, јер тужилац иде на издржавање казне по другој пресуди. Законски основ за одређивање и продужење притвора су биле околности из чл. 211 ст.1 тач. 3 и 4 ЗКП (висина запрећене казне, сумња да је дело учињено у групи, особите околности које указују на бојазан да би окривљени могао да понови пријављено дело и узнемирење јавности).

Код тако утврђеног чињеничног стања правилан је закључак првостепеног суда да тужиоцу припада право на накнаду штете због повреде части, угледа, слободе и права личности услед неоснованог лишења слободе (члан 584 ЗКП) у трајању од 510 дана у периоду од 15.11.2012. до 30.09.2013. године и од 06.11.2013. године до 15.05.2014. године јер је ослобођен оптужбе да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246 став 3 у вези става 1 КЗ. Тужилац својим недозвољеним радњама није проузроковао лишење слободе и притвор није одређен због његовог скривљеног понашања, већ због околности које су по процени кривичног суда представљале ризик за несметано вођење поступка.

Међутим, првостепени суд је погрешном применом материјалног права и то одредбе чл. 200 ЗОО одмерио накнаду у ниском износу. Према трајању притвора и укупном трајању кривичног поступка (притвор је тајао 510 дана а цео поступак 7 година), тежину кривичног дела које му је било стављено на терет, те да последице услед боравка у притвору осећа и данас у смислу здравствених тегоба, негативног односа околине према њему и његовој породици, као и тешкоћа у погледу проналажења запослења, износ од 1.500.000,00 динара представља правично задовољење за овај вид штете. Из тог разлога, првостепена пресуда за наведени вид штете је преиначена у ставу другом изреке усвајањем захтева за износ од још 225.000,00 динара. Приликом одмеравања накнаде другостепени суд је водио рачуна о значају повређеног добра и циљу коме накнада служи, као и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом и нашао да је досуђени износ представља правичну сатисфакцију за причињену нематеријалну штету због неоснованог лишења слободе. С обзиром да је на однос околине и тужиочев углед одређеног утицаја имао и тужиочев ранији живот, већи износ би погодовао тежњама неспојивим са друштвеном сврхом накнаде и не би био примерен околностима у којима је дошло до повреде, па је пресуда у преоталом делу става другог потврђена.

Делимично преиначење пресуде не утиче на досуђени износ трошкова у смислу чл. 153 ст.2 и 154 ст.1 ЗПП.

Из напред наведених разлога Апелациони суд је применом одредбе члана 390 и 394 тачка 4 ЗПП донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Марина Јакић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић